

ÎNCHEIERE

29 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Arpentii Ion împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la încasarea sumelor,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 septembrie 2016 prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a ț ă :

La data de 08 septembrie 2016, Arpentii Ion a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne al RM și Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM cu privire la încasarea sumelor.

În motivarea acțiunii a invocat că la data de 06 martie 2015, în baza ordinului Inspectoratului General al Poliției nr. 127 ef. a fost încetat raportul de serviciu (reziliat contractului individual de muncă din proprie inițiativă) cu Ministerul Afacerilor Interne al RM, în legătură cu atingerea limitei de vârstă de aflare în serviciu, fapt ce permite dreptul la pensie, conform Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012.

Odată cu încetarea raportului de muncă și având o vechime în muncă corespunzătoare, în temeiul prevederilor art. 65. alin.(2) lit. f) al Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012, a beneficiat de o indemnizație unică de concediere în mărime de 116 742, 50 lei, însă conform ordinului de plată nr. 161 din 10 iunie 2015 i-a fost achitată doar suma de 95 728,85 lei, respectiv suma de 21 013,65 lei a fost reținută cu titlu de impozit pe venit, fapt ce se confirmă și prin certificatul nr. 8/1700 din 19 aprilie 2016, eliberat de Inspectoratul de Poliție Bender.

Menționează reclamantul că plata indemnizației i-a fost efectuată cu o întârziere de 3 luni de zile, prin ce s-a încălcat prevederile art.143 alin. (1) din Codul muncii și de asemenea, în mod absolut ilegal și neîntemeiat, la achitarea indemnizației unice din suma totală calculate în mărime de 116 742,50 lei a fost reținută drept impozit pe venit suma de 21 013,65 lei.

Susține că această reținere nu a fost efectuată legal, deoarece dreptul său de a-i fi achitată indemnizația unică a apărut la data încetării raportului de muncă (art.143 al. 1 Codul muncii) - 06 martie 2015, iar la acea data Codul fiscal nu prevedea impozitarea sumei respective or, Codul fiscal în acest sens, a fost modificat prin Legea nr. 71 din 12 aprilie 2015, care a intrat în vigoare în luna mai anul 2015 or, în situația expusă, Ministerul Afacerilor Interne al RM a aplicat retroactiv Legea, privându-l în mod ilegal de 21 013,65 lei, fapt ce contravine prevederilor legislației în vigoare.

Consideră că pârâții urmează să-i recupereze pierderile legate de neachitarea la timp a salariului și anume: pentru suma de 95 728,85 lei ce i-a fost achitată cu o întârziere de 94 zile (perioada 07 martie 2015 – 09 iunie 2015), și pentru suma de 21 013,65 lei reținută ilegală drept impozit, care nu i-a fost achitată până în prezent - perioada de întârziere este din 07 martie 2015 – 30 iunie 2016 și constituie 482 zile, iar în total suma indexației constituie – 4 994,70 lei.

Mai indică reclamantul că reținerea ilegală a plăților indemnizației a influențat negativ asupra bugetului familiei sale, ținând cont de creșterea bruscă în perioada respectivă a prețului la gaze, energie electrică precum și la produsele de primă necesitate.

Afirmă că la 30 iunie 2016 s-a adresat cu cerere prealabilă către pârâți solicitând restituirea sumei de 21 013,65 lei reținute ilegal cu titlu de impozit pe venit din indemnizația unică de concediere și a sumei de 4 994,70 lei ce constituie indexarea sumelor achitate cu întârziere, însă prin răspunsul nr.15/4-A/P-A-184/16 din 04 august 2016, Inspectoratul General al Poliției al MAI al RM a respins cererea prealabilă pe motiv că potrivit prevederilor art. 44 alin. (1) lit. a) din Codul Fiscal venitul impozabil ce i-a fost calculat în calitate de persoană fizică ce nu desfășoară activitate de întreprinzător, urmează a fi calculat din venitul impozabil la data îndreptării acestuia spre plată, indiferent pentru care perioadă a fost calculat.

Consideră răspunsul pârâtului abuziv și ilegal.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. art. 14, 15, 18, 20, 21 din Codul fiscal, art. 145 din Codul muncii și art. art. 4, 26 din Constituția RM.

Solicită încasarea în mod solidar din contul Ministerului Afacerilor Interne al RM și Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM în beneficiul dânsului a sumei de 21 013,65 lei reținută cu titlu de impozit pe venit din indemnizația unică de concediere și a sumei de 4 994,70 lei - ce constituie indexarea pentru sumele achitate cu întârziere.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 septembrie 2016, acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat din cotul Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM în beneficiul lui Arpentii Ion suma de 21 013, 65 lei reținută ilegal cu titlu de impozit pe venit, în rest cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, a fost respins apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției al MAI al RM și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut temeinicia acțiunii înaintate menționând că indemnizația unică în legătură cu pensionarea trebuia să-i fie achitată lui Arpentii Ion, potrivit art. 143 alin (1) lit. a) Codul muncii, în ziua eliberării sale din funcție, adică la 05 martie 2015, iar întrucât la data de 05 martie 2015, guvernau prevederile Codului fiscal, ce prevedeau neimpozitarea indemnizațiilor de concediere, indemnizația unică ce urma să-i fie achitată reclamantului Arpentii Ion, nu urma a fi impozitată, chiar dacă aceasta a fost achitată cu întârziere, abia la 10 iunie 2015, deoarece în corespundere cu art. 6 alin. (1) Cod civil, legea civilă nu are caracter retroactiv, ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.

Subsecvent, instanța de apel precum și prima instanță, cu referire la circumstanțele cauzei au reținut prevederile art. art. 34, 65 din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, art. 20 lit. g) din Codul fiscal în redacția de până la adoptarea Legii nr. 71 din 12 aprilie 2015 de modificare a codului fiscal, art. 46 din Legea privind actele legislative nr. 78-XV din 27 decembrie 2001 și art. 143 din Codul muncii.

Iar, în consecință au constatat că angajatorul ilegal a aplicat art.20 lit. g) Cod fiscal în redacția Legii nr.71 din 12 aprilie 2015 în vigoare la data achitării indemnizației și a reținut impozitul, ori indemnizația unică de concediere urma să fie achitată la data eliberării, 06 martie 2015 în perioada în care indemnizațiile unice de concediere erau atribuite la sursele de venit neimpozabile și notează că, indemnizația unică de concediere urma a fi achitată la data eliberării din funcție și în baza cadrului legal relevant la ziua concedierii.

La acest capitol, instanțele au mai remarcat că angajatorul la momentul achitării indemnizației unice de concediere lui Arpentii Ion, incorect prin prisma art.20 lit. g) Cod fiscal în redacția legii din 15 aprilie 2015, în vigoare din 01 mai 2015 a aplicat în privința acesteia instituția impozitării, or legea fiscală nu are efect retroactiv, iar aceasta concluzie rezultă și din prevederile art.3 alin. (4) Cod fiscal conform căruia impozitarea se efectuează în baza prezentului cod și a altor acte normative adoptate în conformitate cu acesta, publicate în mod oficial și care sunt în vigoare pe perioada stabilită pentru achitarea impozitelor și taxelor, și au concluzionat că Arpentii Ion întemeiat a solicitat încasarea de la angajator a sumei impozitului de 21013,65 lei, reținută neîntemeiat din indemnizația unică de concediere.

La data de 03 februarie 2017, Inspectoratul General al Poliției al MAI al RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că instanțele ierarhic inferioare au elucidat și au apreciat doar argumentele expuse de intimat, nu au examinat obiectiv și sub toate aspectele litigiul cu care au fost investite, nu au stabilit totalitatea circumstanțelor și împrejurărilor în urma cărora achitarea plăților solicitate a fost efectuată cu întârziere și au aplicat și interpretat eronat normele de drept material, fapt ce a dus la emiterea unei decizii ilegale și neîntemeiate.

La 17 februarie 2017, în adresa intimatului Arpentii Ion a fost expediată copia recursului declarat de către Inspectoratul General al Poliției al MAI al RM cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

La 02 martie 2017 Arpentii Ion a depus referință asupra recursului declarat de Inspectoratul General al Poliției al MAI al RM, invocând netemeinicia acestuia și legalitate deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 03 februarie 2017 împotriva deciziei instanței de apel din 08 decembrie 2016, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției al MAI al RM este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției al MAI al RM nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO,

recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției al MAI al RM asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției al MAI al RM ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva